

STRATEGIJA BOSNE I HERCEGOVINE ZA PREVENCIJU I BORBU PROTIV TERORIZMA

(za period od 2010–2013. godine)

Sarajevo, siječanj 2010. godine

Sadržaj

SKRAĆENICE	3
1. UVOD	5
1.1. Razlozi donošenja Strategije borbe protiv terorizma	5
1.2. Nacionalna politika	6
1.3. Partnerstvo i članstvo u EU i NATO kao sigurnosni cilj Bosne i Hercegovine	7
2. OPĆI CILJEVI STRATEGIJE ZA PREVENCIJU I BORBU PROTIV TERORIZMA ..	9
3. PREGLED ISPUNJENJA OBVEZA IZ STRATEGIJE 2006-2009	10
4. PROSUDBA TRENUTNOG STANJA SIGURNOSTI I RAZINE TERORISTIČKIH PRIJETNJI U I IZ BOSNE I HERCEGOVINE	18
4.1. Prosudba ugroza u Bosna i Hercegovina u vezi sa terorizmom.....	18
4.2. Prosudba moguće prijetnje u Bosni i Hercegovini u vezi sa terorizmom	22
5. GLAVNI PROBLEMI I NAČINI RJEŠAVANJA.....	25
5.1. Problemi	25
5.2. Ciljevi koji proizilaze iz analize problema.....	26
6. OSNOVE ZA IZRADU AKCIJSKIH PLANOVA INSTITUCIJA I AGENCIJA	28
6.1. Definirati probleme	28
6.2. Oblikovati ciljeve i zadatke.....	28
6.3. Definirati rokove i nositelje	28
6.4. Indikatori mjerljivosti.....	28
7. PLANIRANA DINAMIKA PROVEDBE STRATEGIJE	28
7.1. Vremensko važenje Strategije	28
7.2. Rokovi za donošenje Akcionalih planova.....	28
8. NOSITELJI PROVEDBE STRATEGIJE	29
8.1.Tijelo za nadzor nad provedbom Strategije	29
8.2 Popis osnovnih zakona u Bosni i Hercegovini o borbi protiv terorizma	29
8.3. Popis međunarodnih propisa	30

SKRAĆENICE

AFIS - Automatizirani sistem identifikacije otiska prstiju/ Automated Fingerprint Identification System

CIPS/IDDEEA – Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka
DGS/GPBosna i Hercegovina – Granična policija Bosne i Hercegovine

DICAF – Demokratski centar za kontrolu oružanih snaga/ Geneva Centre for Democratic Control of Armed Forces

EC - Europska komisija

EU – Europska Unija

ISAF – Snage međunarodne sigurnosne pomoći/ International Security Assistance Force

ISM – Informacijski sustav migracija/ Migration Information System

IT – informacione tehnologije

KZ Bosna i Hercegovina – Kazneni zakon Bosne i Hercegovine

MARI – Regionalna inicijativa za migracije azil i izbjegla lica/ Migration, Asylum, Refugees Regional Initiative

OHR-Ured visokog predstavnika/ Office of the High Representative

OSA/OBA – Obavještajno sigurnosna agencija

OS Bosna i Hercegovina – Oružane snage Bosne i Hercegovine

OSCE - Organizaciji za europsku sigurnost i suradnju/ Organization of Security and Cooperation in Europe

PSBosna i Hercegovina – Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine

RACVIAC - Regionalno središte za pomoć u provedbi sporazuma o kontroli naoružanja i verifikaciji/ Regional Arms Control Verification and Implementation Assistance Centre

RCC - Regionalno vijeće za suradnju/ Regional Cooperation Council

ROS – registar određenih stranaca

SAD – Sjedinjene Američke Države

SECI - Centar za borbu protiv prekograničnog kriminala za Jugoistočnu Europu/
Southeast European Cooperative Initiative

SIPA – Državna agencija za istrage i zaštitu/ State Investigation and Protection Agency

SOP - standardni operativni postupci

SPI - Standardizirano policijsko izveštavanje

UNODC - Ured Ujedinjenih naroda za borbu protiv kriminala i zloporabe droga/ United Nations Office on Drugs and Crime

UNO/UIO – Uprava za neizravno oporezivanje

VE - Vijeće Europe

VMBosna i Hercegovina – Vijeće ministara Bosne i Hercegovine

ZKP Bosna i Hercegovina – Zakon o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine

WTO - Svjetskoj trgovinskoj organizaciji/ World Trade Organization

1. UVOD

1.1. Razlozi donošenja Strategije borbe protiv terorizma

Opasnost od mogućih terorističkih napada raste, kako u svim zemljama koalicijskim partnerima u borbi protiv terorizma, tako i u Bosni i Hercegovini. Postojeća infrastruktura (kako legislativna, tako i institucionalna) je razvijena i uspostavljena ali je potrebito stalno unaprijeđivanje i razvijanje. Cjelovitog i koordiniranog pristupa ovom problemu nema, a razlozi za to su brojni, između ostalog i što su postojeći zakoni nedostatni ili su samo djelomično našli svoju praktičnu primjenu, dok potencijalne opasnosti rastu i ako se nastavi ovaj negativan trend uskoro bi mogli imati ozbiljnu sigurnosnu krizu čije posljedice mogu biti dalekosežne.

Strategija prevencije i borbe protiv terorizma (u dalnjem tekstu: Strategija) određuje opći okvir djelovanja Bosne i Hercegovine u borbi protiv terorizma, dajući smjernice za unapredavanje postojećih i razvoj novih mjera, mehanizama i instrumenata prevencije i suzbijanja terorizma.

Zaštita od prijetnje terorizma obveza je države u njenoj temeljnoj funkciji osiguranja uvjeta za miran i siguran život svih njenih građana, slobodan od nasilja i straha, demokratski, tolerantan, stvaralački i prosperitetan, u poštivanju reda i zakona. Za Bosnu i Hercegovinu bilo kakva pojava terorizma usmjerena protiv nje predstavljala bi tešku, nedopustivu ugrozu njenih temeljnih vrijednosti i interesa, jer se radi o ugrozi sigurnosti i života njenih građana. Stoga je za Bosnu i Hercegovinu prioritet razvitak sveobuhvatnih mjera – nacionalnih i međunarodnih – prevencije i zaštite od svih oblika prijetnje terorizma, koje svojom učinkovitošću, uz neposredne koristi, trebaju polučiti i snažan učinak odvraćanja bilo koje terorističke prijetnje koja bi se protiv Bosne i Hercegovine mogla pojaviti.

Stabilno sigurnosno okružje zahtjeva jednake sigurnosne uvjete i u Bosni i Hercegovini, a što naravno implicira rješavanje problema na polju borbe protiv terorizma i drugih oblika kriminala povezanih sa terorizmom, kao jednog od temeljnih uvjeta pridruživanja Bosne i Hercegovine Europskoj uniji i NATO-u. O tome, hoće li se učinkovito i brzo riješiti ovi problemi, ne ovisi samo sigurnosna situacija u Bosni i Hercegovini, već i sveopći napredak Bosne i Hercegovine, a posebice u kontekstu pridruživanja Europskoj Uniji i NATO-u. Stoga je izrada Strategije od osobite važnosti za Bosnu i Hercegovinu, njome se želi pokrenuti promjene koje će dugoročno riješiti pitanje borbe protiv terorizma, ali ova Strategija je i instrument kojim se postavlja okvir za prijenos i primjenu europskih standarda i propisa o antiterorizmu u ustavno - pravni sustav Bosne i Hercegovine.

Ovaj je dokument sačinjen na osnovu analize učinjenog po Strategiji čije vremensko važenje ističe, sa namjenom da odgovori na pitanje: koja se poboljšanja moraju učiniti, odnosno, koje se nove aktivnosti moraju započeti da bi se njihovim ostvarenjem postiglo učinkovito rješavanje problema prevencije i borbe protiv terorizma u Bosni i Hercegovini? S tom namjerom u ovom dokumentu se prikazuje trenutno stanje u prevenciji i borbi protiv terorizma, razmatra se o problemima i predlaže ciljevi kako bi se sa što višeg nivoa pristupilo rješavanju krucijalnih problema vezanih za prevenciju i borbu protiv terorizma.

1.2. Nacionalna politika

Uzimajući u obzir geostrateški položaj Bosne i Hercegovine, kao zemlje smještene u jugoistočnoj Europi generalno se može reći da su relevantne institucije Bosne i Hercegovine svjesne potencijalnih opasnosti koje terorizam nosi i da pridaju sve veći značaj prevenciji i suzbijanju svih oblika terorizma.

Bosna i Hercegovina je prepoznala potencijalne opasnosti pa je još 2006. godine u svom dokumentu Sigurnosna politika istakla spremnost za borbu protiv terorizma i to kroz odredbe „U ostvarivanju unutarnje politike subjekti sigurnosnog sustava Bosne i Hercegovine svoje će djelovanje usmjeriti na borbu protiv terorizma, organiziranog kriminala i korupcije – jačanjem kontrolnih mehanizama kontrolne discipline. Borba protiv terorizma bit će čimbenik suradnje svih subjekata, a suradnja u borbi protiv terorizma funkcionalno i institucionalno razvijena sukladno ustavno pravnim rješenjima i provedbi prihvaćenih međunarodnih odnosa.“¹

Bosna i Hercegovina se svojim potezima potvrdila kao aktivna članica Antiterorističke koalicije, kojoj je cilj borba protiv međunarodnog terorizma. Osim toga, Bosna i Hercegovina je ponudila svoj doprinos naporima da se uspostavi sigurno i stabilno okružje u Iraku, pri čemu je jedan contingent vojnika vojske Bosna i Hercegovina kao sastavni dio mirovne misije UN-a, bio raspoređen na području Iraka na poslovima deminiranja i uništavanja pronađenih i oduzetih minsko-eksplozivnih sredstava. U fazi razmatranja je mogućnost slanja postrojbe OS Bosne i Hercegovine u mirovnu misiju u sastavu snaga ISAF.

Bosna i Hercegovina je, sukladno svojim mogućnostima, sudjelovala i sudjelovat će u aktivnostima međunarodne koalicije u borbi protiv terorizma, a deklarativno se oprijedjelila da je spremna pridružiti se aktivnostima Europske unije u cilju suzbijanja terorizma, uključujući harmoniziranje legislative potpisivanja i ratificiranja Rezolucija i Protokola koji tretiraju ovu materiju, kao i donošenjem konkretnih akcijskih planova.

Osim naprijed navedenog, u legitimnoj borbi protiv terorizma Bosna i Hercegovina će ustrajati i na osiguranju poštivanja individualnih i kolektivnih ljudskih prava i sloboda, što je u ostalom i njena ustavom utvrđena obveza. Sukladno tomu, Bosna i Hercegovina se zalaže za što skoriji dovršetak pregovora o sveobuhvatnoj konvenciji UN-a o međunarodnom terorizmu.

U širem kontekstu borbe protiv terorizma Bosna i Hercegovina ulaže znatne napore u prevenciji i suzbijanju organiziranog kriminala i ilegalnih migracija što je potvrđeno nizom Izjava i Deklaracija međunarodnog i regionalnog karaktera, ali i aktivnim djelovanjem Bosanskohercegovačkih agencija za provedbu zakona.

Bosna i Hercegovina je, na žalost, višekratno u različitim medijskim okruženjima prikazivana kao zemlja koja se dovodi u vezu sa terorizmom. No, Bosna i Hercegovina je kako svojim institucionalnim i legislativnim reformskom razvojem, tako i aktivnom borbom protiv terorizma, na nacionalnom i međunarodnom nivou, dokazala svoju opredijeljenost u borbi protiv svih oblika terorističkih djelatnosti. Na tom planu osobito ističemo suradnju sa SAD i zemljama članicama EU u borbi protiv terorizma.

¹ Bosna i Hercegovina Predsjedništvo, „Sigurnosna politika“, veljača 2006. godine

Bosna i Hercegovina treba i dalje ustrajati u borbi protiv terorizma, te posebnu pozornost posvetiti koordinaciji nacionalnih institucija zaduženih za borbu protiv terorizma, kao i razvoju međunarodnih instrumenata suradnje u borbi protiv terorizma, a posebice sa SAD, zemljama članicama EU i zemljama iz regije. Također, Bosna i Hercegovina treba uzeti aktivnije učešće u postojećim međunarodnim policijskim organizacijama.

1.3. Partnerstvo i članstvo u EU i NATO kao sigurnosni cilj Bosne i Hercegovine

Širenje Europske unije i NATO-a predstavlja za Bosna i Hercegovina najznačajniji međunarodni proces. Približavajući i u konačnici pristupanje ovim integracijama jest jedan od najvažnijih nacionalnih i sigurnosnih ciljeva. Bosna i Hercegovina u potpunosti dijeli i podupire vrijednosti i ciljeve na kojima su utemeljeni NATO i EU. Od vremena nastanka, ove su strukture bile jamac mira, stabilnosti, društvenog razvoja, ljudskih prava i gospodarskog rasta. Povezanost ovih dvaju sustava i komplementarnost njihovih mehanizama i procedura, u području vojno-političke suradnje i sigurnosti, sustavno se proširuje i jača. Zajednička sigurnosno-obrambena politika Europske unije zasnovana je na izravnoj suradnji s NATO-om, bez ugrožavanja autonomije zemalja članica. Za Bosnu i Hercegovinu, članstvo u EU i NATO-u pruža jedinstvenu povijesnu prigodu za očuvanje i jačanje demokracije, zaštitu neovisnosti, stvaranje potpunog sigurnosnog okružja, kao i neograničene mogućnosti gospodarskog napretka.

Bosna i Hercegovina u geostrateškom položaju se nalazi na području onih pravaca čija izvorna nestabilnost može biti i odraz nestabilnosti i za nju samu. Posebice ako gledamo pravce koji obuhvaćaju južno serdozemlje i Sjevernu Afriku, Bliski istok i Kavkasku regiju. U ovim prostorima, koji su destabilizirani krizama sukobima i visokim demografskim rastom, te smanjivanjem energetskih resursa sve je izraženije djelovanje prenošenja kriza ka europskom kontinentu i to u njegovim najslabijim karikama u lancu od kojih se i Bosna i Hercegovina može smatrati jednom, gledajući je sa gospodarskog i sigurnosnog aspekta zajedno, a čemu su naravno doprinjeli i tranzicijski procesi. Poremećaji gospodarskog sustava i korupcija, negativna demografska gibanja, samnjivanje aktivne populacije, visok stupanj neuposlenosti, stvaraju socio-ekonomsko okružje plodno za razvitak svih oblika organiziranog kriminala, pranja novca, terorizma i financiranja terorizma.

Terorizam kao globalna prijetnja i posljedica ranije narečenog upravo naglašava značaj načela nedjeljivosti sigurnosti. Terorizam postaje globalni izazov nakon 11. rujna 2001. godine, napadom na SAD, a kao jedini adekvatan odgovor ovoj pojavi jeste Međunarodna antiteroristička koalicija na čelu sa SAD-om, odnosno suradnja čitave međunarodne zajednice na ovom polju.

Upravo zbog ovih okolnosti Bosna i Hercegovina pridaje veliki značaj suradnji, bilateralnoj i regionalnoj, kao i sudjelovanju u radu Međunarodnih organizacija – UN, OSCE, EC, VE, WTO, RCC, RACVIAC, MARI, SECI, DICAf i dr. Bosna i Hercegovina vidi UN kao krovnu međunarodnu organizaciju koja posjeduje, ne samo sposobnost za kolektivnu sigurnost, nego i sposobnost za provođenje preventivne sigurnosne diplomacije, mirovnih operacija i drugih mjera za izgradnju mira i sigurnosti na globalnoj razini. OSCE je okosnica europske kooperativne sigurnosti i njene terenske misije upravo daju doprinos širenju sigurnosti i najviših međunarodnih demokratskih standarda, dok obje ulažu velike napore na polju razvoja postulata o nedjeljivosti sigurnosti i razvoju sigurnosnih koalicija,

posebice na područjima gdje određene pojave treba zaustaviti, kao što je područje Bosne i Hercegovine.

Sam položaj Bosne i Hercegovine sa njezinom povješću, regionalnom pripadnošću i njenim integracijskim nastojanjima i perspektivama otkriva i njene slabosti. Bosna i Hercegovina se proteže na 51.129 km², omedenog sa 1551 km granice, te sa ukupno 89 graničnih prijelaza i zbog konfiguracije terena velikog broja potencijalnih ili prohodnih ilegalnih prijelaza što je također jedan od čimbenika za „kritične“ migracije preko Bosne i Hercegovine upravo iz pravaca koji su ranije navedeni kao nestabilno okružje Bosne i Hercegovine.

Posebnost u destabiliziranju sigurnosti, kao i razvoja okružja za potporu terorizmu u smislu razvitka njegove ekonomske moći ogleda se i u nesređenom informatičkom prostoru unutar Bosne i Hercegovine. Mogućnost ugrožavanja informacijsko-informatičkog sustava u Bosna i Hercegovina stalnim povećanjem korištenja informatičke tehnologije, kako u javnoj tako i privatnoj sferi, praćeno je naravno povećanjem rizika od računarskog kriminaliteta upadom u finansijske sustave Bosne i Hercegovine, te zloporabom osobnih podataka o građanima Bosne i Hercegovine i njihovim poduzećima, a što čini temeljni „modus operandi“ u financiranju terorizma i razvoju njegove ekonomske moći.

Ne smijemo zaboraviti izazove koji su prisutni u svim tranzicijskim zemljama, a također su uzroci razvitka terorizma, kao što su problem malog i lakog naoružanja, a koji također zahtijeva koordiniran međunarodni pristup upravo zbog „lakoće“ njegova krijumčarenja te poroznosti granica.

Postalo je jasno da Bosna i Hercegovina zahtijeva jedinstven plan aktivnosti na nacionalnoj razini. Obzirom da je Bosna i Hercegovina u Ustavnom pa tako i u sigurnosnom smislu kompleksna, potrebito je pronaći način kako donijeti jedinstven plan za rad institucija u Bosni i Hercegovini, a koje imaju doticaja i mjerodavnosti u sprječavanju terorizma. Donesena je odluka da to bude dokument Strategija Bosna i Hercegovina za prevenciju i borbu protiv terorizma, koga donosi Vijeće ministara Bosna i Hercegovina, a u kome će jasno biti date zadaće svim nadležnim tijelima u Bosna i Hercegovina, kako bi se planirane aktivnosti provele te naložiti svim institucijama u Bosni i Hercegovini koji su vezani za ovu oblast da onesu vlastite akcijske – operativne planove vezane za njihova područja djelatnosti.

2. OPĆI CILJEVI STRATEGIJE ZA PREVENCIJU I BORBU PROTIV TERORIZMA

Uzimajući u obzir postavljenu sigurnosnu strukturu kao i prateći njihov razvoj u proteklom periodu, ovom Strategijom jasno se definiraju ciljevi usmjereni ka spriječavanju svih negativnih učinaka koji proizilaze iz pojavnih oblika terorizma u širem smislu i kaznenih djela koji su u odnosu sa terorizmom.

1. Provoditi kontinuiranu djelatnost u cilju odvraćanja od bilo kakve potpore terorizmu, terorističkim aktivnostima i radikalnim pokretima, pridobivanjem šire potpore javnosti podizanjem društvene svijesti² usmjerene ka pozitivnom komuniciranju;
2. Provoditi Strategiju, na način koji neće dovoditi do povređivanja temeljnih ljudskih prava i sloboda zajamčenih međunarodnim konvencijama i pozitivnim zakonodavstvom³;
3. Pospješiti koordinaciju i suradnju institucija i uspostaviti kapacitete kod institucija kojima je to potrebno;
4. Osigurati praćenje i nadzor nad provedbenim dokumentima strategije.

² Otklanjanje od negativnih ideologija čijom se indoktrinacijom daje širi doprinos radikalizaciji svijesti, koja za posljedicu može imati terorističku aktivnost kao put za ostvarenje zadatih ciljeva

³ Osobito poštivati Europsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, koju je Bosna i Hercegovina potpisala i ratificirala i u cijelosti integrirala u svoj Ustav.

3. PREGLED ISPUNJENJA OBVEZA IZ STRATEGIJE 2006-2009

1	Zakonodavstvo	Nositelji	Rokovi
1.1	Saćiniti prijedlog izmjena ZKP BiH i KZ BiH, u smislu implementiranja međunarodnih instrumenata i standarda (posebice UN i EU standarda) na polju borbe protiv terorizma	Ministarstvo sigurnosti BiH i Ministarstvo pravde BiH	Rok je 6 mjeseci od dana usvajanja Strategije.
Izvršena cjelovita analiza KZBiH u dijelu koji se odnosi na terorizam, i utvrđeno je da je KZBiH u dobroj mjeri usuglašen sa međunarodnim instrumentima i standardima, ali i da su potrebite izvjesne korekcije u pogledu jasnijeg i potpunijeg definiranja pojedinih odredbi i pojmove, kao i da je potrebito pristupiti implementiranju onih međunarodnih instrumenata i standarda kojima je Bosna i Hercegovina pristupila nakon 2003. godine. U tom smislu u studenom 2006. godine Ministarstvo sigurnosti Bosna i Hercegovina je sa UNODC i Vijećem Europe dogovorilo da se zajednički, tj. kroz Program tehničke pomoći, pristupi izradi Prijedloga izmjena i dopuna KZBiH u dijelu koji se odnosi na terorizam. U izradi Prijedloga izmjena i dopuna pored domaćih eksperata učešće su uzeli i eksperti OHR, Vijeća Europe i UNODC. Zakon o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine je objavljen u „Službenom glasniku BiH“ br. 08/10. ZKPBiH – Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku objavljen je u „Službenom glasniku BiH“ br.58/08 u isti su uvršteni prijedlozi Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine.			
1.2	Saćiniti nacrt Zakon o borbi protiv terorizma i financiranja terorizma kao „lex specialis“. Ovu aktivnost vršiti zajedno sa aktivnostima izmjena i dopuna ZKP i KZ BiH navedenim u točki 1.1	Ministarstvo sigurnosti BiH i Ministarstvo pravde BiH	Rok je 6 mjeseci od dana usvajanja Strategije
Kroz preliminarne analize KZBiH, kao i razgovore sa ekspertima OHR, Vijeća Europe i UNODC usuglašen je stav da se ide isključivo na Izmjene i dopune KZBiH, te da donošenje lex specialis zakona o terorizmu nije neophodno.			
1.3	Izvršiti analizu i saćiniti prijedlog izmjena i dopuna zakona o državnim agencijama OSA, SIPA, DGS (pri ovome uzeti u obzir aktivnosti iz točke 1.1 i 1.2)	Ministarstvo sigurnosti Bosna i Hercegovina (imati u vidu do sada poduzete aktivnosti Radne grupe OHR-a za reformu sigurnosnog sektora)	Rok je 6 mjeseci od dana usvajanja Strategije

Zakonom o direkciji za koordinaciju policijskih tijela i agencija za potporu policijskoj strukturi Bosne i Hercegovine sukladno članku 33. Utvrđena je obveza Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine da izvrši harmonizaciju svi postojećih zakona. Dana 27.04.2009. godine u Parlamentu su usvojeni izmjene i dopune Zakona o policijskim službenicima i Zakona o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine, Zakon o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine, Sl.glasnik 27/04, 03/04, 05/06, 33/06, 15/08, 63/08, 35/09, Zakon o graničnoj policiji Bosne i Hercegovine Sl.glasnik 59/08, 35/09, Zakon o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu Bosne i Hercegovine Sl.glasnik 27/04, 63/04, 35/05, 49/09. Usvajanjem pomenutih zakona kao i imenovanjem Nezavisnog odbora realizirat će se prva faza reforme policije u Bosni i Hercegovini.

1.4.	Povesti aktivnosti na izmjenama i dopunama zakona, kao i usvajanju novih zakona i podzakonskih akata u oblastima koje su indirektno vezane za problematiku borbe protiv terorizma: Zakon o kretanju i boravku stranaca, Zakona o zaštiti svjedoka, Zakona o uvozu – izvozu oružja, Zakona o zaštiti tajnih podataka, Zakona o prometu eksploziva i eksplozivnih materija i Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Bosni i Hercegovini.	Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovina kao koordinator aktivnosti. Nositelji izrade nacrta svakog pojedinog zakona definirani su na str. 18 i 19 u podnaslovu 5.1. Legislativa.	Rok je 6 mjeseci od dana usvajanja Strategije
------	---	--	---

Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Bosni i Hercegovini.(usvojen 2008)
Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“ br 81/08)
Zakon o zaštiti tajnih podataka („Službeni glasnik BiH“ br. 54/05),
Izmjene i dopune zakona o zaštiti tajnih podataka („Službeni glasnik BiH“ br. 12/09)
Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, („Službeni glasnik BiH“ br. 53/09“)
Zakon o kontroli kretanja oružja i vojne opreme („Službeni glasnik BiH“ br. 53/09“)
Zakon o kontroli vanjskotrgovinskog prometa robe i usluga od strateške važnosti za sigurnost Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ br. 103/09)

1.5	Podzakonskim aktima definirati kritičnu infrastrukturu i plan zaštite i uspostaviti „sustav ranog uzbunjivanja“	Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine i Državna agencija za istrage i zaštitu.	Rok je 6 mjeseci od dana usvajanja Strategije
-----	---	--	---

Nije realizirano

2	Institucije	Nositelji	Rokovi
2.1	Raditi na maksimalnoj popuni osoblja u Odjelima i timovima za borbu protiv terorizma	Ministarstvo sigurnosti Bosna i Hercegovina (kao koordinator aktivnosti) te, sve druge relevantne institucije/agencije posebice SIPA	Rok je konac 2006. godine.
Odjel za borbu protiv terorizma –Ministarstva sigurnosti BiH je 50% kadrovski popunjeno Odjel za borbu protiv terorizma – SIPA je sa 01.01.2009 100% popunjeno GP BiH nema organizacionu jedinicu koja bi se iskljucivo bavila problematikom borbe protiv terorizma			
2.2	Intenzivirati rad Udarne grupe za borbu protiv terorizma	Vijeće ministara BiH	Odmah
Tijekom 2006, 2007 i u prvih 9 mjeseci 2008. godine Udarna grupa za borbu protiv terorizma se redovno sastajala (u prosjeku 1 put mjesечно).			
2.3	Uspostaviti Centralni analitički stožer (pri SIPA) i raditi na uspostavi centralnih evidencijskih, te uvezivanju sa relevantnim bazama podataka Interpol-a.	Državna agencija za istrage i zaštitu uz potporu Udarne grupe za borbu protiv terorizma.	Rok je 12 mjeseci od dana usvajanja Strategije
Analitički stožer nije uspostavljen ali u okviru SIPE postoji osoblje koje je zaduženo za analitičko praćenje stanja u borbi protiv terorizma. Analitički stožer se uspostavlja ad hoc, po potrebi. Centralna baza podataka – uspostavljen zakonski okvir.			
2.4.	Ostvariti prepostavke za formiranje zajedničkih istražnih timova (svih organa za provedbu zakona) u cilju efikasnog otkrivanja i dokazivanja pokušanog ili počinjenog kaznenog djela terorizma	Državna agencija za istrage i zaštitu	Rok 9 mjeseci od dana usvajanja Strategije
Prepostavke za formiranje zajedničkih istražnih timova nisu stvorene, suradnja među agencijama za provedbu zakona uglavnom ovisi o potpisanim Sporazumima o suradnji i dobroj volji agencija			

3	Strategijska operativnost	Nositelji	Rokovi
3.1	Dati punu potporu i intenzivirati rad Povjerenstva za reviziju državljanstava	Vijeće ministara BiH	Ispoštovati zacrtane rokove za reviziju državljanstava.
Povjerenstvo za reviziju državljanstava je okončalo svoj rad kada su u pitanju osobe a/a podrijetla, zacrtani rokovi su ispoštovani. Posljednjim izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu, nadležnost rada Povjerenstva prešlo je u nadležnost Ministarstva za civilne poslove.			
3.2	Donijeti Nacionalni akcioni plan borbe protiv terorizma. Prethodno je potrebito da sve relevantne institucije/agencije donesu svoje akcione planove	Državna agencija za istrage i zaštitu (kao koordinator aktivnosti i nositelj izrade Nacionalnog akcionog plana)	Rok za donošenje akcionalih planova relevantnih institucija je 4 mjeseca od dana usvajanja Strategije, nakon čega je SIPA dužna donijeti Nacionalni akcioni plan u roku od 2 mjeseca.
Državna agencija za istrage i zaštitu je usvojila vlastiti Akcioni plan za borbu protiv terorizma br 17-02/1-04-1-1154/07 dana 23.01.2007. Obavještajno sigurnosna agencija je također donijela Akcioni plan borbe protiv terorizma koji nosi oznaku tajnosti.			
3.3	Kontrolirati i pospješiti procedure vezano za prijave prebivališta i boravišta. Razraditi sustav kontrole i kazne za prekršitelje. Potpuno ažurirati sve baze podataka CIPS.	Ministarstvo civilnih poslova, Direkcija za implementiranje CIPS projekta	Rok je 6 mjeseci od dana usvajanja Strategije
Usvoje je niz podzakonskih akata koji su pospješili sustav evidencije i kontrole kretanja i boravka u stranaca u Bosna i Hercegovina			
3.4.	Razviti planove zaštite svjedoka	Državna agencija za istrage i zaštitu	Rok 3 mjeseca po donošenju Zakona o borbi protiv terorizma
Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o zaštiti svjedoka je trenutno u Parlamentarnoj proceduri.			

3.5	Sačiniti analizu i poboljšati unutar i među agencijsku informatičku uvezanost. Ova aktivnost je u direktnoj vezi sa uspostavom Centralnog analitičkog stožera pri SIPA-i (2.3)	IT odjeli Ministarstva sigurnosti i SIPA-e u suradnji sa IT odjelima drugih relevantnih agencija i institucija.	Rok za sačinjavanje analize je 6 mjeseci.
Cjelovita analiza potreba za informatičkom uvezanošću agencija za provedbu zakona nikada nije sačinjena. Projekt koji su aktivni i nalaze se u raznim fazama implementacije su: AFIS, SPI, ROS, ISM i sl.			
3.6	Sačiniti analizu materijalno-tehničkih potreba svih segmenata uključenih u borbu protiv terorizma	Ministarstvo sigurnosti Bosna i Hercegovina	Rok za sačinjavanje analize je 6 mjeseci od dana usvajanja Strategije
Državna agencija za istrage i zaštitu je jedina agencija koja je sačinila Analizu i plan materijalno-tehničkog opremanja (br.17-02/1-04-1-1154/06 dana 12.01.2007).			
3.7.	Razviti planove civilno-vojne suradnje (kao odgovor na teroristički napad)	Ministarstvo sigurnost Bosna i Hercegovina u suradnji sa Ministarstvom obrane Bosna i Hercegovina	Rok 4 mjeseca od dana usvajanja Strategije
Plan civilno vojne suradnje u slučaju terorističkog napada i otklanjanja posljedica terorističkog napada je usvojen na 51sjednici Vijeća ministara dana 03.06.2008. godine. U okviru implementacije plana prepoznata je potreba izrade SOP-a i memoranduma o suradnji između MS i MO Bosna i Hercegovina u oblastima angažiranja resursa OS Bosna i Hercegovina, te organiziraju instruktivne vježbe do kraja 2009. god			
3.8	Pojačati nadzor granica, izraditi Nacionalni akcioni plan upravljanja granicom	Ministarstvo sigurnosti Bosna i Hercegovina, Radna grupa za integrirano upravljanje granicom i Državna granična služba BiH	Rok je 6 mjeseci od dana usvajanja Strategije
Kroz Strategiju integriranog upravljanja granicom i Akcionim planom, te kroz obvezu pojačanog nadzora državne granice, izrađeni su i potpisani određeni Sporazumi i Protokoli između Granične policije i drugih agencija (npr. GPBosna i Hercegovina i UNOBosna i Hercegovina). U suradnji sa R. Hrvatskom krenulo se u realiziranje projekta mješovitih graničnih patrola, te je održan i prvi zajednički tečaj za rukovodni kadar obje GP. U okviru jačanja nadzora i kontrole prelaska državne granice kreiran je dokument „Rana specifikacija softverskih zahtjeva – Informacioni sustav za sveobuhvatnu kontrolu osoba na granici“ (u tijeku ove godine očekuje se raspisivanje tendera za nabavku potrebite opreme). Kontinuirano se provode aktivnosti na komunikacijskom uvezivanju graničnih prijelaza. Izvršeno je komunikacijsko uvezivanje putem SPIN mreže i pokrivenost je terenski uredi 85%, jedinice GP 57% i najfrekventniji granični prijelazi 39 %.			

4	Među-agencijska i Međunarodna suradnja	Nositelji	Rokovi
4.1	Po stvaranju potrebitih zakonskih pretpostavki raditi na implementiranju i ostvarivanju pune među-agencijske suradnje posebno na polju razmjene podataka	Ministarstvo sigurnosti BiH i Državna agencija za istrage i zaštitu	Rok je 2 godine od dana usvajanja Strategije
Pokrenuti su projekti komunikacijskog uvezivanja agencija za provedbu zakona kako bi se olakšala razmjena podataka. Također, u tijeku je realiziranje Projekta jačanja suradnje između tužilaštva i policije.			
5.1	Unaprijediti međunarodnu policijsku suradnju i suradnju pravosudnih organa. Kroz implementiranje postojećih i iniciranje novih sporazuma o suradnji	Ministarstvo sigurnosti BiH, Tužiteljstvo BiH, Sud BiH	Rok 2 godine od dana usvajanja Strategije
Sklopljen je niz Sporazuma o policijskoj suradnji sa drugim zemljama, te sa međunarodnim organizacijama			
5.2	Unaprijediti i intenzivirati suradnju sa SECI centrom, Interpol-om (Fusion Task Force), Europol-om (prioritet dati potpisivanju i ratificiranju Sporazuma o suradnji između Bosne i Hercegovina i Europol-a), nominirati osobu za kontakt sa Eurojust-om.	Ministarstvo sigurnosti BiH	Rok 2 godine od dana usvajanja Strategije
Potpisani i ratificirani su sljedeći sporazumi: EU- BiH --- Sporazum između Bosne i Hercegovine i EU o sigurnosnim procedurama za razmjenu povjerljivih informacija (ratificiran „Službeni glasnik BiH“ br. 2/06) SECI ----Konvencija o policijskoj suradnji u Jugoistočnoj Europi (ratificiran „Službeni glasnik BiH“ br. 4/07) EUROPOL – Strategijski sporazum o suradnji između Bosna i Hercegovina i Ureda europske policije (ratificiran „Službeni glasnik BiH br 10/07)			

6	Educiranje i Odnos sa medijima	Nositelji	Rokovi
6.1	Educiranje pravosudnih i istražnih organa od prikupljanja dokaza do procesuiranja (kroz seminare, savjetovanje i studijske posjete). Obuka istražitelja u pogledu primjene sigurnih metoda identificiranja potencijalnih počinitelja kaznenih djela terorizma.	Ministarstvo sigurnosti BiH i Ministarstvo pravde BiH	Osnovna edukacija treba se obaviti u roku od 2 godine od usvajanja Strategije. Dalje nastaviti sa permanentnim usavršavanjem kadrova.
U suradnji sa Ujedinjenim narodima (posebno UNODC TPB) i Vijećem Europe održane su tri radionice na temu: 1) Međunarodni instrumenti u borbi protiv terorizma 2) Izmjene i dopune KZ BiH u cilju harmoniziranja sa međ. Standardima 3) Međunarodna kazneno pravna suradnja u borbi protiv terorizma. Također u suradnji sa SAD u okviru programa ATA održan je niz seminara za policijske službenike na temu prevencije i borbe protiv terorizma. Pripadnici policijskih struktura u Bosna i Hercegovina su učestvovali i na nizu međunarodnih konferencija, seminara i tečajeva koji su tretirali problematiku borbe protiv terorizma.			
7.1	Medijska kampanja u cilju promoviranja Strategije. Sačiniti konkretan plan informiranja kada su u pitanju teroristička djela kao i plan preventivnog djelovanja kroz medije.	Ministarstvo sigurnosti BiH	Rok za sačinjavanje „plana informiranja“ je 6 mjeseci od dana usvajanja Strategije
Niti jedna aktivnost u ovom pogledu nije realizirana			
<i>Akcioni plan</i>	<i>Nositelj</i>	<i>Rok</i>	
Nacionalni akcioni plan borbe protiv terorizma i financiranja terorizma	Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA)	6 mjeseci od dana usvajanja Strategije	
Nije izrađen			
Akcioni plan integriranog upravljanja granicom	Ministarstvo sigurnosti BiH, Radna grupa za integrirano upravljanje granicom	4 mjeseca od dana usvajanja Strategije	
Usvojen i u fazi realiziranja			
Plan civilno-vojne suradnje na prevenciji i otklanjanju posljedica terorističkog napada	Ministarstvo sigurnosti BiH u suradnji sa Ministarstvom obrane BiH	4 mjeseca od dana usvajanja Strategije	

Usvojen 2008 i u fazi realiziranja		
Plan permanentnog educiranja osoblja za borbu protiv terorizma i financiranja terorizma	Ministarstvo sigurnosti Bosna i Hercegovina i Ministarstvo pravde Bosna i Hercegovina	6 mjeseci od dana usvajanja Strategije
Nije izrađen niti usvojen		
Plan materijalno-tehničkog opremanja timova za borbu protiv terorizma	Ministarstvo sigurnosti Bosna i Hercegovina u suradnji sa Državnom agencijom za istrage i zaštitu	6 mjeseci od dana usvajanja Strategije
Nije izrađen, jedino je SIPA donijela vlastiti plan materijalno tehničkog opremanja		
Akcioni plan medijske anti-terorističke kampanje sa promoviranjem ciljeva Strategije	Ministarstvo sigurnosti BiH	6 mjeseci od dana usvajanja Strategije
Nije izrađen		
Akcioni plan obavještajno-sigurnosnog djelovanja na polju borbe protiv terorizma	Obavještajno-sigurnosna agencija BiH	4 mjeseca od dana usvajanja Strategije
Usvojen pod oznakom tajnosti		
Akcioni plan zaštite kritične infrastrukture i „uspostave sustava ranog uzbunjivanja“	Državna agencija za istrage i zaštitu	4 mjeseca od dana usvajanja Strategije
Planirano kroz plan civilno-vojne suradnje i centar 112 je zvanično otvoren 22.05.2009. godine na principu 24/7 i radi po Pravilniku o organizaciji, uvjetima i načinu funkcioniranja operativno-komunikacijskog centra Bosna i Hercegovina-112, (Sl.glasnik BiH 56/09)		

4. PROSUDBA TRENUENOГ STANJA SIGURNOSTI I RAZINE TERORISTIČKIH PRIJETNJI U I IZ BOSNE I HERCEGOVINE⁴

4.1. Prosudba ugroza u Bosni i Hercegovini u vezi sa terorizmom

Na sigurnosne prilike u Bosni i Hercegovini su zaključno sa polovinom 2009. godine, a i ranije značajnog uticaja imala određena lokalna, regionalna i globalna kretanja u nekim aspektima terorizma i ekstremizma, odnosno drugih akata nasilja i netolerancije. Sličan trend je prisutan i u aktualnom trenutku. Ukupne prilike u pomenutim sigurnosnim segmentima imaju određene relativno ujednačene tendencije sa povremenim periodima pojačavanja ili stagnacija pojedinih aspekata istaknutih problema. Generalno se može reći da u pomenutim oblastima nije bilo događaja koji su za neposrednu posljedicu imali dugotrajnije i veće narušavanje sigurnosne situacije, kako u Bosni i Hercegovini kao cjelini, tako ni na nekom njenom području.

Na području Bosne i Hercegovine zaključno sa polovinom 2009. godine nije izvršeno niti jedno kazneno djelo koje se može svrstati u međunarodni terorizam⁵. Nema ni potvrđujućih podataka da se Bosna i Hercegovina u sadašnjem trenutku koristi za pripremu takvih akata, ali se i dalje oni i ne isključuju, što stalno treba imati u vidu kao neku krajnju mogućnost.

Podatci o sigurnosnim aspektima aktivnosti pojedinih osoba stranog podrijetla u Bosni i Hercegovini za sada ne ukazuju na konkretniju vezu tih osoba sa međunarodnim terorizmom. Ipak, i dalje sugeriraju postojanje kontakata sa drugim osobama iz tog miljea u inostranstvu, te mogućeg korištenja Bosne i Hercegovine kao zemlje u tranzitu. Za jedan broj bivših državljanina Bosne i Hercegovine stranog podrijetla, od kojih pojedinci borave i u Bosni i Hercegovini, je na osnovu ukupnih ranijih saznanja ocijenjeno da predstavljaju prijetnju nacionalnoj sigurnosti i kao takvima im je oduzeto državljanstvo, pa je u toku postupak njihove deportacije. Inače je pitanje oduzimanja državljanstava, odnosno rješavanje statusa osoba kojima je oduzeto, ranije bilo povod za različite reakcije, prije svega verbalnog karaktera, ali i nagovještaje sigurnosnih dešavanja. Međutim, u proteklom periodu 2009. godine su izostala bilo kakva reagiranja koja bi imala značajnije sigurnosne posljedice. Osim određenih pojedinačnih i grupnih verbalnih neslaganja sa mjerama državnih organa i pokrenutim postupkom deportacije, te nekih manjih incidenata u vezi sa tokom postupka deportacije bez većih posljedica, nema drugih saznanja o eventualnim aktuelnim sigurnosno-interesantnim reagovanjima u ovom kontekstu.

U toku 2009. godine nema konkretnih podataka, koji bi ukazivali na mogućnost da neke novoformirane humanitarne organizacije u Bosni i Hercegovini zloporabljaju svoje djelovanje na način da su transformirane i nastavile nelegalnu aktivnost u drugom obliku i pod drugim imenom. U tom kontekstu su i u proteklom periodu kontinuirano provjeravane tvrdnje pojedinih medija, odnosno navodnih «eksperata», ali se nije došlo do konkretnih

⁴ Prosudbu trenutnog stanja su sačinili članovi radne skupine policijskih tijela i OSA/OBA.

⁵ Ovaj pojam se uvodi na osnovu člana 5. Zakona o OSA/OBA, Službeni glasnik 12/04

Na području Bosne i Hercegovina, od 2005. godine do danas počinjeno je samo jedno kazneno djelo terorizma koje je imalo karakteristike međunarodnog terorizma. Naime u oktobru 2005. godine, koordiniranim radom OBA/OSA i MUP-a FBiH, prekinuta je ilegalna aktivnost terorističke grupe čiji je cilj bio izvođenja diverzantsko-terorističkih akata u Bosni i Hercegovini ili van nje. Nosioci aktivnosti su uhićeni i procesuirani pred Sudom BiH u Sarajevu.

potvrđujućih podataka o eventualnom sigurnosno-interesantnom djelovanju u navedenom kontekstu.

U svezi sa mogućim djelima unutarnjeg terorizma ili vršenjem akata nasilja prema pojedinim nacionalnim, vjerskim ili drugim grupacijama, u toku ove godine, na području Bosne i Hercegovine nije počinjen nijedan akt koji bi se mogao izričito označiti po svim svojim elementima kao teroristički, odnosno djelo iz kojeg su proistekle neposredne posljedice po život, kao i imovinu građana i države. Međutim polovinom prosinca 2009. godine Tužiteljstvo BiH, podiglo je optužnicu protiv pet osoba koje se terete da su kao suizvrišioci u periodu od studenog 2007. godine do studenog 2009. godine, kao organizirana grupa djelovala u namjeri da na teritoriji Bosne i Hercegovine izvrši teroristički čin napadom na jedan od zajedničkih identificiranih objekata odnosno željenih meta napada c ciljem ozbiljnog zastrašivanja stanovništva i ozbiljne destabilizacije osnovnih ustavnih, političkih, privrednih i društvenih struktura. Procesuiranje ove grupe pred Sudom BiH je u toku.⁶.

Međutim, u proteklom periodu 2009. godine, kao i nekoliko godina ranije na području cijele Bosne i Hercegovine registrovan je određeni broj akata nasilja prema pripadnicima pojedinih nacionalnih, vjerskih ili drugih grupacija ili njihovoj imovini, objektima i obilježjima, ali i drugih incidenata koji su negativno uticali na međunacionalne odnose i stanje opće sigurnosti građana (oštećenja sakralnih objekata, nadgrobnih obilježja i znamenja svih konfesija u Bosni i Hercegovini, slučajevi narušavanja javnog reda i mira na nacionalnoj osnovi, aktiviranje eksplozivnih naprava, pisanje i rasturanje uvrijedljivih-nacionalističkih grafita, plakata i naljepnica, slanje putem Interneta i mobilnih telekomunikacija prijetećih poruka i ekstremno-radikalnih stajališta, uništavanje državnih simbola i slično).

⁶ U kolovozu 2006. godine, u Sarajevu je podmetnuta eksplozivna naprava pod mezar bivšeg predsjedavajućeg Predsjedništva Bosna i Hercegovina Alije Izetbegovića. Akt je okarakteriziran kao teroristički napad. Do sada prikupljena saznanja ukazuju da ovaj teroristički akt u pozadini može da ima neki od političkih, nacionalnih ili vjerskih motiva ili sve zajedno. Počinilac ovog terorističkog akta ili više njih, za sada nisu otkriveni.

U ožujku 2008.g. uhićena je grupa lica (koji su u tom momentu bili dostupni tijelima gonjenja) koju je predvodio R.R. iz Sarajeva, kod koga su, kao i njegovih veza, nadležna tijela u Bosni i Hercegovina, prilikom pretresa stambenih prostorija na području Sarajeva i Bugojna, pronašli i izuzeli veću količinu oružja i minsko-eksplozivnih sredstava. Tužiteljstvo Bosna i Hercegovina je ovim licima odredilo jednomjesečni pritvor ali su već nakon nekoliko dana pušteni zbog ocjene nadležnog tužiteljstva da ne posjeduje vjerodostojne dokaze koji bi potvrdili osnovanu sumnju o učešću ili povezanosti ovih osoba sa kaznenim djelom terorizma. Tužiteljstvo Bosna i Hercegovina, je međutim, nastavilo sa istragom i tokom njenog provođenja došlo do takvih dokaza pa su četiri pripadnika ove grupe ponovo uhićena krajem listopada i početkom studenog 2009. Svi oni se trenutno nalaze u pritvoru Suda Bosna i Hercegovina.

U prodajnom centru FIS Vitez, 09.10.2008. godine postavljena je i aktivirana eksplozivna naprava, kojom prilikom je jedno lice smrtno stradalo, jedno je teško ranjeno, dok je nekoliko lica lakše povrijeđeno. Za ovo djelo optužena su tri lica. Jedna osoba je osumnjičena za kazneno djelo terorizma iz člana 201. KZBosna i Hercegovina, i dovodi se u izravnu vezu s počinjenim kaznenim djelom u FIS Vitezu. Druga osoba je osumnjičena za kazneno djelo terorizma uz kvalifikaciju proizvodnje i posjedovanja eksplozivnih materijala koji se mogu dovesti u vezu s terorističkim aktivnostima i sumnje na eventualno pripremanje terorističkog čina, dok je treća osoba osumnjičena za kazneno djelo terorizma. Suđenje, koje će dati konačnu ocjenu ovog krivično djela, je u toku.

Provocirajuće i destruktivno ponašanje jednog broja navijačkih skupina (uglavnom mlađe starosne dobi) na sportskim okupljanima nastavljeno je i u ovom periodu. Za razliku od prethodnog perioda, kada su spomenute navijačke skupine narušavale javni red i mir (uznemiravanje građana, uništavanje imovine, verbalni konflikti, međusobni fizički sukobi uglavnom u alkoholiziranom stanju, ispisivanje uvredljivih grafita i slično), posljednji događaji u Širokom Brijegu rezultirali su ubistvom jednog lica. Navedeni događaj izazvao je revolt među građanima Bosne i Hercegovine, te u znatnoj mjeri uticao na sigurnosnu situaciju, a ima negativan odraz i na međunacionalne odnose. Incidenti u kojima su učestvovali navijačke skupine, sa znatnim negativnim, pa i nacionalističkim, nabojem, ali sa manjim posljedicama su registrovani i u više drugih sredina tokom 2009. godine. Ovaj problem predstavlja upozoravajući pokazatelj sadašnjeg stanja i raspoloženja u dijelu populacije mlađih, kao i mogućeg stupnja destrukcije a koji, pod određenim složenijim okolnostima, može proizaći u nasilne akte.

Na osnovu raspoloživih podataka može se reći da je nastavljen raniji trend agresivnih i provocirajućih aktivnosti određenih pojedinaca ili grupa iz pojedinih legalnih organizacija i udruženja nacionalnog ili religijskog obilježja, koje djeluju na prostoru Bosne i Hercegovine. U okviru tih aktivnosti su i u 2009. godini, pojedinci i grupe iz ove kategorije udruženja i organizacija, koristeći različite povode, na širem prostoru Bosne i Hercegovine, u više pojedinačno odvojenih slučajeva i na različite načine, ispoljavali različite oblike, forme i intenzitet pojedinačnog ili grupnog netolerantnog, netrpeljivog i provocirajućeg, odnosno agresivnog stava, prema pripadnicima drugih naroda, religija ili vjerskih ubjedjenja, izazivali ekscese, bili učesnici incidenata, odnosno ispoljavali manifestacije netrpeljivosti i mržnje, ponekad i pod plaštom «zaštite» sopstvenih nacionalnih i religijskih interesa. Sve te aktivnosti su, dodatno negativno opteretile stanje sigurnosti na području gdje su vršene ili Bosne i Hercegovine u cijelini. U odnosu na prethodni period su skoro sličnog intenziteta, obilježja i sadržaja.

U proteklom periodu nastavljene su, a u nekim slučajevima i intezivirane aktivnosti pojedinih pripadnika radikalnih religioznih grupa u Bosna i Hercegovina i okruženju. Aktivnosti su u funkciji širenja radikalnog vjerskog pravca i ideologije, odnosno sticanja novih sljedbenika. Neki od njih intenzivnim djelovanjem (koje je uglavnom verbalne prirode) na religijskom i ideološkom planu, generalno negiraju ustavno-pravni poredak, te propise i zakona države u općem smislu, pa i Bosne i Hercegovine, demokratiju i demokratske procese, kroz pozivanje na nepoštivanje zakona i demokratski izabrane vlasti, i slično.

U kontekstu agresivnijeg ispoljavanja mržnje i izazivanja ekscesa, u posljednje vrijeme ističu se određeni pojedinci i grupe i iz nekih legalnih organizacija i udruženja nacionalnog ili religijskog obilježja, koje djeluju na prostoru Bosne i Hercegovine čiji pojedini pripadnici i simpatizeri u Bosni i Hercegovini ispoljavaju, propagiraju, šire i podstiču, nacionalnu i vjersku mržnju i netrpeljivost, uglavnom verbalno, ali i kroz pisanje, ljepljenje i rasturanje uvrijedljivih - nacionalističkih grafita, plakata i naljepnica, zatim slanjem elektronskih prijetećih poruka (putem Interneta i mobilnih telekomunikacija), te narušavanjem javnog reda i mira kroz sudjelovanja u određenim incidentima i fizičkim obračunima proisteklim iz neslaganja sa određenim stavovima i idejama drugih.

Stiče se dojam da je intenzitet i sadržaj tih aktivnosti u direktnom odnosu sa «određenim prisutnim javnim dešavanjima» (kao i ukupno stvorenim negativnim ambijentom), koja su u vezi sa rješavanjem određenih (trenutno aktualnih, prvenstveno političkih, a u posljednje vrijeme i ekonomsko-socijalnih) problema u Bosni i Hercegovini, ali i u njenom okruženju.

Kao relativno nova pojava u Bosni i Hercegovini, u predhodnom periodu sve više do izražaja dolazi zloporaba cyber tehnologije, prvenstveno Interneta od strane izdiferenciranih ekstremno-radikalnih sigurnosno interesantnih subjekata (osoba, grupacija, organizacija, udruga i sl.). Međutim, za sada ne postoje pouzdani pokazatelji na koji način, u kojoj mjeri i obimu, je prisutan ovaj problem. Određena saznanja ukazuju da se on od strane pojedinaca i grupa sa ovih prostora koristi i u svrhe koje imaju ili mogu imati sigurnosne konotacije.

Zajednička karakteristika navedenih struktura je da cyber tehnologiju (prvenstveno Internet) koriste za međusobno komuniciranje, za širenje radikalne ideologije, indoktrinaciju deklariranih ili potencijalnih simpatizera, distribuciju raznih sadržaja (propagandne aktivnosti podržavanja globalnih terorističkih organizacija i pokreta upotrebatim chat-a, web foruma i web stranica), za prikupljanje i razmjenu podataka i informacija (dokumenata, brošura, knjiga, audio i video materijala), za prikupljanje novčanih sredstava, za vrbovanje, regrutiranje, mobilizaciju i obučavanje novih članova, za međusobno umrežavanje i povezivanje celija i članova, za planiranje, koordinaciju i kontroliranje aktivnosti, te za provođenje informatičkog i psihološkog rata.

Analize nekih web stranica otkrivaju da virtualni napadi nisu samo sporadične inicijative pojedinaca, nego sve više i više postaju koordinirane aktivnosti. Oni za Bosnu i Hercegovinu ali i šиру regiju, predstavljaju relativno novi način korištenja moderne tehnologije u svrhu promoviranja i širenja radikalnih misli i ideologija, prvenstveno fokusiranih na mlade ljude, koji su dobro obrazovani u računarskim vještinama, i da su najčešći korisnici Internet usluga.

Prema raspoloživim podatcima u Bosni i Hercegovini za sada nije došlo do zloporabe Interneta u klasične terorističke svrhe ili u funkciji cyber terorizma.

Saznanja ukazuju da u Bosni i Hercegovini trenutno postoji nekoliko web sajtova, koji prezentovanim sadržajima podstiču ili pozivaju na netrpeljivost, pa i mržnju. Uglavnom se radi o sajтовima koji nisu registrovani u Bosni i Hercegovini, nego u pojedinim evropskim zemljama (Austriji, Njemačkoj, Norveškoj i dr.). Cijeni se da slobodno distribuiranje ovakvih sadržaja putem Interneta, u kojima se otvoreno poziva na nasilje i odmazdu, u značajnoj mjeri podsticajno djeluje i motiviše i konzumente tih sadržaja na ispoljavanje netrpeljivosti i mržnje i doprinosi širenju negativne atmosfere i nesigurne ukupne klime u Bosni i Hercegovini.

Pored ostalog, ove sajtove pojedinci koriste da ispolje verbalnu podršku nekim globalnim terorističkim organizacijama i pokretima kroz prikazivanje određenih video sadržaja iz produkcije medijske kuće iza koje stoji Al Qaida. U nekim od video sadržaja se otvoreno poziva na nasilje i odmazdu protiv koalicionih snaga u Iraku i Avganistanu. Pored toga, u pojedinim slučajevima se Internet koristi za podsticanje nacionalne netrpeljivosti, razdora, te zastrašivanje drugih etničkih i vjerskih skupina.

4.2. Prosudba moguće prijetnje u Bosni i Hercegovini u vezi sa terorizmom

Sigurnosno stanje u Bosni i Hercegovini u znatnoj mjeri i dalje je opterećeno prisutnošću brojnih problema koji se ispoljavaju i u formi različitih nacionalno ili vjerski motivisanih akata netolerancije, provociranja, pa i nasilja. U ove aktivnosti je direktno ili indirektno uključen sa različitim ulogama veliki broj lica. Ukupna saznanja daju osnovu za procjenu da nacionalno i vjerski motivisani akti nasilja u raznim formama, i pored nastojanja državnih struktura da ih smanje ili eliminiraju, ostaje i u budućem vremenu problem koji će značajno kočiti napredak Bosne i Hercegovine.

Na stanje sigurnosti u Bosni i Hercegovini presudnog utjecaja će imati posljedice koje će po našu zemlju donijeti dalji razvoj globalne ekonomske krize. U okolnostima sadašnjeg negativnog trenda, i posebno, eventualnog produbljavanja njenih posljedica, za očekivati je da svi aspekti nelegalnih oblika ponašanja i aktivnosti u Bosni i Hercegovini ne samo i dalje budu prisutni već da njihov intenzitet bude i pojačan, kao i da se u vezi s tim uzrocima ispolje novi pojavnici negativnih dešavanja i usložavanja sigurnosnih prilika. S obzirom da procjene za 2009. godinu ne ukazuju da bi negativan ekonomsko-finansijski trend mogao znatnije biti umanjen, to su i mogući negativni uticaji izgledniji.

Sa eventualnim nastavkom i usložavanjem ekonomske krize, svi aspekti akata nasilja mogu imati uvećan trend i po obimu i sadržaju. Naime, jačanje stepena ekonomsko – socijalnog nezadovoljstva bi moglo proizvesti i razne druge oblike politički motiviranih negativnih ispoljavanja netrpeljivosti i netolerancije, kako prema predstavnicima drugačijih socijalnih i političkih, tako i prema pripadnicima drugih nacionalnih i vjerskih grupa. U tom kontekstu ne treba isključiti ni masovna javna okupljanja nezadovoljnih građana sa elementima nasilnog ponašanja, ali i pojedinačne ilegalne akte nasilja kojima će pojedinci i gupe nastojati izraziti svoj negativni odnos, pa i namjeru da još više uslože ekonomske prilike ugrožavajući živote i imovinu građana.

Ne može se sasvim isključiti mogućnost u kojoj bi najavljen protestna okupljanja, sa različitim motivima i povodom, bila iskorištena od strane određenih sigurnosno-interesantnih lica i skupina, te drugih osoba motiviranih nezadovoljstvom, da, svjesno ili ne razmišljajući o krajnjim posljedicama, samostalno kao i podstaknuti, reagiraju nekim od akata ugrožavanja, odnosno uz primjenu različitih metoda nasilja prema aktualnim predstavnicima organa vlasti u Bosni i Hercegovini, kao i entiteta, pa i objektima u kojima rade ili borave i sredstvima koje koriste.

Na osnovu aktuelnih obavještajnih podataka, kao i podataka iz ranijeg perioda, procjenjuje se da se i u narednom periodu mogu očekivati, u sličnom, pa i nešto većem obimu, bezbjednosne pojave i akti nasilja podstaknuti ekonomsko-socijalnim stanjem i drugim povodima, ali i oni usmjereni prema povratničkoj populaciji, njihovoj imovini, vjerskim objektima i slično (oštećenja sakralnih objekata, nadgrobnih obilježja i znamenja, slučajevi narušavanja javnog reda i mira na nacionalnoj osnovi, aktiviranje eksplozivnih naprava, pisanje uvredljivih-nacionalističkih grafita, uništavanje državnih simbola i slično).

Ekonomski i socijalni status pojedinaca može biti zloporabljen i od strane nekih legalnih organizacija i udruženja nacionalnog ili religijskog obilježja za nastavak ispoljavanja različitih oblika pojedinačnog ili grupnog netolerantnog i netrpeljivog stava prema pripadnicima drugih naroda i religija.

Na osnovu raspoloživih obavještajnih podataka, procjenjuje se da će se nastaviti raniji trend aktivnosti određenih pojedinaca ili grupa iz pojedinih legalnih organizacija i udruženja nacionalnog ili religijskog obilježja, koje djeluju na prostoru Bosna i Hercegovina, kroz različite forme i intenzitet pojedinačnog ili grupnog netolerantnog, netrpeljivog i provocirajućeg, odnosno agresivnog stava, prema pripadnicima drugih naroda, religija ili vjerskih ubjedjenja, odnosno kroz izazivanje ekscesa ili učešćem u raznim incidentima u okviru kojih će se ispoljavati netrpeljivost i mržnja, ponekad i pod plaštom «zaštite» sopstvenih nacionalnih i religijskih interesa. Pri tome će i dalje biti korišteni i globalni sistemi komunikacije. Iako za sada nema podataka da pomenute organizacije ili pojedinci iz njih pripremaju akte nasilja većeg obima, odnosno akte sa elementima terorizma, ipak ih iz ovih kategorija nije moguće ni sasvim isključiti, posebno u nekim složenijim unutrašnjim okolnostima.

Procjene su da će se provocirajuće i destruktivno ponašanje jednog broja navijačkih skupina (uglavnom mlađe starosne dobi) koje može izaći iz okvira narušavanja javnog reda i mira širih razmjera, na sportskim okupljanima nastaviti i u narednom periodu, tim više ukoliko nadležni organi ne preduzmu odgovarajuće zakonske mjere, a šira društvena zajednica, razne asocijacije i udruženja građana koja okupljajuju ovu populaciju, ne ulože dodatne napore na preventivnom djelovanju.

Trenutno raspoloživa saznanja ne ukazuju da se na teritoriji Bosne i Hercegovine vrši bilo kakva priprema za izvođenje akata međunarodnog terorizma, kako u i prema Bosni i Hercegovini, tako ni prema nekom od inostranih subjekata ili objekata u njenim ili van njenih granica. Međutim, prisustvo određenog broja stranih državljanina, porijeklom iz afroazijskih zemalja, koji su u ranijem periodu bili u kontaktu sa osobama dovođenim u vezu sa međunarodnim terorizmom, a koji još uvjek borave u našoj zemlji, i od kojih jedan broj nema reguliran status u Bosna i Hercegovina, ostavlja mogućnost da pod određenim okolnostima, uz nezadovoljstvo statusom, ranija indikativna veza bude aktivirana i razvije se u sigurnosno interesantnu aktivnost, pa i u nekoj od uloga u konkretnoj djelatnosti pomaganja ili eventualnog učešća u terorističkim akcijama, kao nekoj krajnjoj mogućnosti.

Iako je dio ilegalno nabavljenog i skrivanog oružja tokom proteklog perioda operativno lociran, a zatim otkriven od strane nadležnih organa, na temelju ukupnih saznanja može se pretpostaviti da dio oružja i minsko-eksplozivnih sredstava pojedinci i gupe u Bosna i Hercegovina i dalje tajno čuvaju. U mogućim prijetnjama sigurnosti Bosna i Hercegovina i u dalnjem razdoblju, u značajnoj mjeri će imati negativnog uticaja ta činjenica. Zbog toga je realno procijeniti da će njegov dio i u budućem vremenu završavati na kriminalnom tržištu u inostranstvu, ali i kod kupaca sa krajnjim terorističkim namjerama. Saznanja upućuju na procjenu da će te djelatnosti i dalje prevazilaziti područja Bosna i Hercegovina i imati internacionalnu dimenziju, s obilježjima organiziranog kriminala.

Zloraba Interneta, kao globalnog komunikacijskog medija, postaje i ozbiljna sigurnosna prijetnja, osobito u kontekstu onog što se od 11. listopada 2001. godine naziva ratom protiv terorizma.

«Cyber» napadi mogu da budu isplanirani tako da ugrose ključnu infrastrukturu jedne zemlje, da opterete komunikacijske sisteme, te da prouzrokuju teške posljedice po sigurnosni sistem napadnute zemlje.

Internet, kao pravi virtualni trenažni kamp, sve više preuzima ulogu koju su do sada imali Al Kaidini kampovi u Afganistanu i Pakistanu. Sve veći broj mladih ljudi primjenjuju praksu samostalnog formiranja veb stranica i predlažu stvaranje autonomnih ekstremističkih celija, konstruiranje eksplozivnih uređaja od supstanci koje se mogu naći u slobodnoj prodaji, te pokušavaju samostalno planiranje terorističkih napada (npr. slučaj Bektašević i dr.).

Kako bi se uspješno borili s problemom *cyber terorizma*, s ciljem preduprijeđenja svih oblika zloupotrebe cyber tehnologije u funkciji terorizma, temeljem dosadašnjih (i globalnih) iskustava, potrebno je poduzeti određene generalne korake kako bi se potencijalni rizici sveli na što manju mjeru, a postepeno smanjivao prostor za moguće zloporabe.

5. GLAVNI PROBLEMI I NAČINI RJEŠAVANJA

5.1. Problemi

1. Zbog velikog broja institucionalnih i legislativnih okvira izražen je problem koordiniranja aktivnosti praćenja i nadzora nad istim. Također je uočen i problem raznolikosti i neusklađenosti pojedinih zakonskih rješenja;
2. Kao problem, a analizom je i utvrđeno kao posljedica prvog problema, je uočena ne pravovremena razmjena podataka u sticanju novih saznanja, iskustava, dobrih praksi, novih pojavnih oblika kaznenih djela povezanih sa terorizmom kao i konkretnim situacijama vezanim za terorističke aktivnosti;
3. Nedovoljna educiranost u oblastima borbe protiv terorizma kao i mali broj sticanja specijaliziranih znanja;
4. Neadekvatan jedinstven analitički pristup u borbi protiv terorizma;
5. Nepostojanje jasno definiranih političkih ciljeva kroz Vijeće nacionalne sigurnosti PSBosna i Hercegovina i Zajedničko povjerenstvo za obranu i sigurnost PSBosna i Hercegovina nadležne za postavljanje temeljne političke platforme u definiranju budućih političkih izazova uz jasno oblikovanje ciljeva;
6. Nepostojanje tijela za praćenje i nadzor nad provedbom strateških ciljeva i Akcionalih planova institucija;
7. Nepostojanje jedinstvenog i adekvatnog preventivnog pristupa u borbi protiv terorizma.

5.2 Ciljevi koji proizilaze iz analize problema

1. Provedba dokumenta Sigurnosna politika i jačanje sigurnosne politike Bosne i Hercegovine;
2. Implementacija odredaba Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine koje se odnose na oblast terorizma;
3. Pravovremena razmjena podataka kao i poboljšanje i unaprijeđenje tehničke sposobnosti za što uspješniju razmjenu podataka svih vrsta;
4. Kontinuirano unapređivati razmjenu informacija, koordinaciju i suradnju između svih agencija / institucija kako na domaćem tako i na međunarodnom planu;
5. Sačiniti analizu i poboljšati unutar i međuagencijsku informatičku uvezanost radi pravovremene razmjene podataka;
6. Sticanje novih znanja o pojavnim oblicima terorističkih aktivnosti u prevenciji i borbi protiv terorizma, poznavanju temeljnih odrednica o ljudskim pravima kao i kao i stalno usavršavanje znanja stranih jezika u svrhu što efikasnije razmjene informacija i podataka;
7. Organizirati timove za vođenje predmeta koji su okarakterizirani kao teroristički uz puno poštivanje načela zakonitosti i efikasnosti u radu i na način da mogu odgovoriti na sve zahtjeve tužitelja u konkretnom predmetu/slučaju;
8. Ojačati krim - obavještajne kapacitete nadležnih agencija u Bosni i Hercegovini kao moguće odgovore na bilo koje terorističke prijetnje. U tom kontekstu, osigurati adekvatne ljudske resurse, sa ciljem podizanja razine kapaciteta u borbi protiv terorizma.
9. Kontinuirano prilagođavati domaći pravni okvir potrebama suvremene antiterorističke borbe sukladno međunarodnim instrumentima u borbi i prevenciji protiv terorizma;
10. Ojačati sposobnosti granične policije da spriječi i smanji prekogranični kriminalitet i ilegalne migracije kroz poboljšanje sustava vršenja graničnih provjera i kontrola;
11. Procjena kritične infrastrukture od prirodnih i drugih nesreća;
12. Razraditi sustav kontrole te predvidjeti sankcije za osobe koje omoguće stjecanje određenih prava osobama sa Konsolidirane liste VSUN kao i osobama koje se nalaze u operativnim i kaznenim evidencijama u Bosni i Hercegovini u vezi sa terorizmom, a u suprotnosti su sa Rezolucijama VSUN;
13. Razviti posebne planove zaštite svjedoka pouzdanika i drugih osoba koje mogu dati kvalitetne informacije o potencijalnim terorističkim aktivnostima kao i njenim posljedicama;
14. Pojednostaviti procedure za upotrebu posebnih istražnih radnji kada je u pitanju sumnja na teroristički akt;

15. Sačiniti analizu svih materijalno tehničkih potreba uključenih u borbu protiv terorizma, a koju će na zahtjev Tijela dostaviti sve policijske agencije;
16. Sačiniti plan permanentnog educiranja službenika za prevenciju i borbu protiv terorizma i financiranja terorizma, sa posebnim osvrtom na nove pojavnne oblike terorizma;
17. Provoditi medijsku kampanju koja za cilj ima spriječavanje javnog, putem sredstva informiranja, distribuiranja ili na bilo koji drugi način upućivanja poruka javnosti, sa svrhom odvraćanja drugoga od bilo koje potpore terorističkim aktivnostima kao i poticanja drugog na činjenje terorističkih akata;
18. Zaštita pripadnika, materijalnih resursa, informacija i djelatnosti OS BiH sukladno NATO standardima;
19. Razvijati planove prevencije kroz obavještajnu djelatnost uključujuću sve nivoe policijskih struktura, a posebno rad policije u zajednici;
20. Uspostava nacionalnih mehanizama za efikasnu prevenciju i suzbijanje cyber terorizma, što uključuje zaštitu kritične računalne infrastrukture od mogućih terorističkih napada i suzbijanje zloporabe računalne mreže u terorističke svrhe;
21. Kontinuirano praćenje radikalnih skupina čije ponašanje može dovesti do bilo kojeg oblika nasilja;
22. Preventivno djelovati kroz spriječavanje podstrekavanja i regrutovanja u osjetljivim i izolovanim sredinama;
23. Svaka institucija i agencija će sačiniti Akcioni plan iz svoje mjerodavnosti u prevenciji i borbi protiv terorizma;
24. Razviti SOP i Memorandum o suradnji između MSB i MO BiH u oblasti angažiranja resursa OS BiH te organizirati instruktivnu vježbu.
25. Uspostaviti Tijelo za nadzor nad provedbom Strategije i Akcionih planova institucija i agencija predviđenih Strategijom.

6. OSNOVE ZA IZRADU AKCIJSKIH PLANOVA INSTITUCIJA I AGENCIJA

6.1. Definirati probleme

Za kvalitetno oblikovanje ciljeva potrebno je najprije utvrditi koji su to problemi i smetnje iz mjerodavnosti konkretne institucije ili agencije u prevenciji i borbi protiv terorizma, a opšte ciljeve će crpiti iz Strategije.

6.2. Oblikovati ciljeve i zadatke

Ciljeve oblikovati tako da ih je realno moguće izvršiti u vremenu važenja Strategije.

6.3. Definirati rokove i nositelje

Određenim ciljevima i zadacima zadužiti konkretne djelatnike ili cijele odjele, i obvezati ih realnim vremenskim rokovima.

6.4. Indikatori mjerljivosti

Odrediti indikatore uspjeha za svaki pojedini zadatak (provedeno, uspostavljeno, izvršeno, realizirano)

7. PLANIRANA DINAMIKA PROVEDBE STRATEGIJE

7.1. Vremensko važenje Strategije

Strategija se donosi za period od 3 godine (2010 - 2013.). Obzirom da je opasnost od terorističkih napada sveprisutna pozivaju se sve relevantne institucije i agencije da bez odlaganja poduzmu odgovarajuće mjere i aktivnosti.

7.2. Rokovi za donošenje Akcijskih planova

Rok za donošenje akcionih planova institucija/agencija je 6 mjeseci od dana usvajanja Strategije.

Svaka institucija će imenovati odgovornu osobu, nositelja aktivnosti po sačinjenom Akcijskom planu.

8. NOSITELJI PROVEDBE STRATEGIJE

8.1. Tijelo za nadzor nad provedbom Strategije

Nositelji provedbe Strategije su sve institucije na čelu sa Ministarstvom sigurnosti Bosna i Hercegovina. U roku od tri mjeseca nakon usvajanja Strategije na prijedlog Ministarstva sigurnosti Bosna i Hercegovina formirat će se Tijelo za nadzor nad provedbom Strategije i Akcionalih planova institucija i agencija predviđenih Strategijom. Vijeće ministara Bosna i Hercegovina odlukom će imenovati članove Tijela koje će biti sastavljeno od predstavnika Ministarstva sigurnosti Bosna i Hercegovina, SIPA, GP BiH, OSA/OBA BiH, MUPRS, FMUP, Policija BD BiH. O provedbi Strategije i Akcionalih planova Tijelo će periodično izvještavat Vijeće ministara BiH. Tijelo će usvojiti svoj poslovnik o radu i daljnja prava i obveze će biti definirane posebnim aktom.

8.2 Popis osnovnih zakona u Bosni i Hercegovini o borbi protiv terorizma

Kazneni zakoni i zakoni o kaznenom postupku:

- Kazneni zakon Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 32/07 i 08/10)
- Zakon o kaznenom postupku Bosna i Hercegovina („Službeni glasnik BiH“, br. 32/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 58/08 i 93/09)
- Kazneni zakon FBiH
- Zakon o kaznenom postupku FBosna i Hercegovina
- Kazneni zakon RS
- Zakon o kaznenom postupku RS
- Kazneni zakon Brčko distrikta Bosne i Hercegovine
- Zakon o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

Ostali relevantni zakoni:

- Zakon o primjeni određenih privremenih mjera radi efikasnog provođenja mandata Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju i drugih međunarodnih restriktivnih mjera („Službeni glasnik BiH“, broj 25/06)
- Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti Bosna i Hercegovina („Službeni glasnik BiH“, broj 53/09)
- Zakon o zaštiti svjedoka pod prijetnjom i ugroženih svjedoka („Službeni glasnik BiH“, br.3/03, 21/03 i 61/04)
- Zakon o programu zaštite svjedoka („Službeni glasnik BiH“, broj 29/04)
- Zakon o zaštiti tajnih podataka („Službeni glasnik BiH“, br. 54/05 i 12/09)
- Zakon o Obavještajno - sigurnosnoj agenciji Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 12/04 i 20/04)
- Zakon o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu („Službeni glasnik BiH“, 27/04, 63/04, 35/05 i 49/09)
- Zakon o Državnoj graničnoj službi („Službeni glasnik BiH“, broj 50/04)
- Zakon o graničnoj policiji Bosna i Hercegovina („Službeni glasnik BiH“, br. 59/08 i 35/09)
- Zakon o obrani Bosna i Hercegovina („Službeni glasnik BiH“broj 55/08)

- Okvirni zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 50/08)
- Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima („Službeni glasnik BiH“, broj 53/09)
- Zakon o kontroli kretanja oružja i vojne opreme („Službeni glasnik BiH“, broj 53/09)
- Zakon o ispitivanju, žigosanju i označavanju ručnog vatrenog oružja i municije („Službeni glasnik BiH“, broj 21/03)
- Zakon o proizvodnji naoružanja i vojne opreme („Službeni glasnik BiH“ br. 9/04 i 25/09)
- Zakon o implementaciji Konvencije o zabrani razvoja, proizvodnje, gomilanja i upotrebe hemijskog oružja i o njegovom uništavanju („Službeni glasnik BiH“, broj 15/06)
- Zakon o kontroli vanjskotrgovinskog prometa robe i usluga od strateške važnosti za sigurnost Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 103/09).

8.3. Popis međunarodnih propisa

Rezolucije UN-Vijeće sigurnosti:

- **R-1267** iz 1999. godine zahtjeva od Talibana da prestanu s obučavanjem međunarodnih terorista, te da predaju Osamu bin Ladenu. Odlučuje da od 14. studenog 1999. sve države članice UN-a počnu primjenjivati slijedeće mјere:
 - Zamrznuti fondove i financijske izvore koji potiču od Talibana, osim ako odbor za sankcije iz humanitarnih razloga ne odluči drukčije (financijske sankcije).
 - Odlučuje osnovati Komitet Vijeća sigurnosti za nadzor provođenja navedenih mјera.
- **R-1333** iz 2000. godine odlučuje da sve države uvedu sveobuhvatni embargo na oružje i vojni know-how teritoriju Afganistana pod kontrolom Talibana:
 - Od država koje imaju diplomatske odnose s Talibanim traži se da ih značajno smanje, uključujući smanjivanje osoblja u misijama Talibana, te ograničavanje i kontrolu kretanja talibanskih predstavnika (diplomatske sankcije).
 - (b) Od svih država traži se zatvaranje ureda koji predstavljaju interes Talibana, kao i *Ariane Afghan Airlines*.
- **R-1373** iz 2001. godine; Kao posljedica terorističkih napada na SAD 11. rujna 2001., Vijeće sigurnosti Ujedinjenih jednoglasno je usvojilo 28. rujna 2001., rezoluciju 1373 kojom se iznosi sveobuhvatna strategija za borbu protiv međunarodnog terorizma. Rezolucijom je uspostavljen Komitet za nadgledanje provedbe R-1373. Rezolucijom se obvezuju sve države da poduzmu mјere za sprečavanje terorizma kao npr. zamrznu fondove onih koji čine, namjeravaju činiti ili pomažu teroristička djela, osiguraju da se teroristički djela u domaćem zakonodavstvu opišu kao teška krivična djela s odgovarajućom kaznom, međusobno razmjenjuju informacije u svezi s terorističkim djelovanjima, pristupe

relevantnim konvencijama u borbi protiv terorizma, osiguraju da se izbjeglički i azilantski status ne zloupорabi u terorističke svrhe.

- **R-1390** iz 2002., ukidaju se odredbe nametnute rezolucijom 1267 (1999) i 1333 (2000) koje se odnose na zabranu uzljetanja ili slijetanja sa svog teritorija afganistanskih zrakoplova, te se ukida odredba o zatvaranju ureda Ariane Afgan Airlines (ukinut je zračni embargo).
- **R-1452** iz 2002. uvodi neke izuzetke u režim sankcija uspostavljen R-1267.
- **R-1455** iz 2003. Vijeće Sigurnosti produžava režim sankcija nametnutih rezolucijom 1390 (2002.) te ponovno imenuje Promatračku skupinu na 12 mjeseci.
- **R-1456** iz 2003. Vijeće Sigurnosti usvaja ministarsku deklaraciju o pitanju borbe protiv terorizma.
- **R-1526** iz 2004. Vijeće Sigurnosti traži od država članica poduzimanje pojačanih mjera, posebice finansijskih mjera protiv ciljanih pojedinaca i entiteta, koje ne obuhvaćaju samo ekonomski i finansijski sredstva, već i poduhvate ("undertakings") i organizacije, uključujući sredstva dobivena iz imovine u vlasništvu ili pod kontrolom, izravnom ili neizravnom, pojedinaca i skupina povezanih s Al-Qaidom. Od država se traži da onemoguće da takvi pojedinci izravno ili neizravno imaju koristi od navedenih sredstava. Rezolucijom se osnažuju mjere usmjerene na sprječavanje kretanja pojedinaca na koje se primjenjuju sankcije. Rezolucija zabranjuje izravnu ili neizravnu opskrbu, prodaju ili transfer oružja i vojne opreme takvim pojedincima i skupinama. Rezolucijom se ustanovljuje Tim za analitičku podršku i monitoring sankcija sankcija, koji će kao stručno tijelo pomagati Komitetu Vijeća Sigurnosti u izvršenju njegovih zadaća.
- **R-1617** poziva države članice UN da primjene sankcije prema osobama i organizacijama sa Konsolidirane liste UN (R-1267), te da dostavljaju redovita izvješća Komitetu Vijeća sigurnosti UN. Poziva sve zemlje da koriste resurse i baze Interpola za suzbijanje terorizma.
- **R-1624** zahtjeva da se nacionalnim kaznenim zakonodavstvima inkriminira kao kazneno djelo poticanje na terorizam i da se spriječi svaki oblik subverzivnog djelovanja terorista kroz vjerske i obrazovne organizacije.
- **R-1735** iz 2006 godine preporučuje zemljama članicama da bez odgađanja zamrznu fondove ili finansijska sredstva ili ekomske resurse fizičkih i pravnih osoba sa Konsolidirane liste, sačinjene prema Rezolucijama 1267/1999 i 1333/2000, podsjeća na prevenciju kroz zabranu ulaska i kretanja kroz zemlje članice i daje preporuke za delistiranje pravnih i fizičkih osoba.
- **R-1822** iz 2008 godine podržava preporuke iz prethodne rezolucije, zatim preporučuje pregled i održavanje konsolidirane liste, mjere implementacije, koordinaciju i nadležnosti i osniva Monitoring tim za suradnju sa Komitetom (1267).

Konvencije UN na području borbe protiv terorizma:

(Međunarodni univerzalni multilateralni ugovori)

- Konvencija o kaznenim djelima i nekim drugim aktima izvršenim u zrakoplovima, „Službeni list Bosna i Hercegovina“ broj 47/70, Bosna i Hercegovina je članica po osnovu sukcesije „Službeni glasnik Bosna i Hercegovina“, broj 26/98
- Konvencija o suzbijanju nezakonite otmice zrakoplova, „Službeni list SFRJ“ broj 33/72, Bosna i Hercegovina je članica po osnovu sukcesije „Službeni list RBosna i Hercegovina“, broj 15/95
- Konvencija o suzbijanju nezakonitih akata uperenih protiv sigurnosti civilnog zrakoplovstva, „Službeni list SFRJ“ broj 33/72, Bosna i Hercegovina članica po osnovu izvršene sukcesije „Službeni list RBosna i Hercegovina“, broj 15/95
- Konvencija o sprječavanju i kažnjavanju kaznenih djela protiv osoba pod međunarodnom zaštitom, uključujući i diplomatske agente, „Službeni list SFRJ“ – Međunarodni ugovor broj 54/76, Bosna i Hercegovina je članica po osnovu izvršene sukcesije „Službeni list RBosna i Hercegovina“ broj 25/93
- Međunarodna konvencija protiv uzimanja talaca, „Službeni list SFRJ“ – Međunarodni ugovori broj 9/84, Bosna i Hercegovina je članica po osnovu izvršene sukcesije „Službeni list RBosna i Hercegovina“, broj 25/93
- Konvencija o fizičkoj zaštiti nuklearnog materijala, „Službeni list SFRJ“ – Međunarodni ugovori, broj 9/85, Bosna i Hercegovina je članica po osnovu izvršene sukcesije „Službeni glasnik Bosna i Hercegovina“ broj 26/98
- Protokol o suzbijanju nezakonitih akata nasilja na aerodromima koji služe međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, dopuna konvenciji o suzbijanju nezakonitih akata uperenih protiv sigurnosti civilnog zrakoplovstva 23. rujna 1971, „Službeni list SFRJ“ – Međunarodni ugovori, broj 14/89, Bosna i Hercegovina članica po osnovu izvršene sukcesije („Službeni list RBosna i Hercegovina“, broj 15/95)
- Konvencija o suzbijanju nezakonitih djela protiv sigurnosti morske plovidbe (u proceduri za ratifikaciju)
- Protokol o suzbijanju nezakonitih djela protiv sigurnosti stalnih platformi smještenih u epikontinentalnom pojusu,
- Konvencija o obilježavanju plastičnih eksploziva u cilju otkrivanja,
- Međunarodna konvencija o suzbijanju terorističkih bombaških napada,
- Međunarodna konvencija o suzbijanju financiranja terorizma,
- Konvencija o zabrani upotrebe, gomilanja, proizvodnje i prometa protivpješadijskih mina i njihovom uništavanju (Otavska konvencija);

- Konvencija o zabrani ili ograničenju određenih vrsta konvencionalnog oružja za koje se može smatrati da imaju prekomjerne traumatske efekte ili djeluju bez razlike u pogledu ciljeva sa dodatnim protokolima (CCW);
- Konvencija o zabrani razvoja, proizvodnje i skladištenja biološkog i toksinskog oružja, te o njegovom uništavanju (BTWC);
- Konvencija o zabrani razvoja, proizvodnje ,gomilanja i upotrebe hemijskog oružja i o njegovom uništavanju (CWC);
- Konvencija o kasetnoj municiji (CCM);
- Ugovor o neširenju nuklearnog oružja (NPT);
- Ugovor o potpunoj – sveobuhvatnoj zabrani nuklearnih proba (CTBT).

Europske konvencije o borbi protiv terorizma koje je potpisala i ratificirala Bosna i Hercegovina:

Konvencije Vijeća Europe- Bosna i Herzegovina	Potpis	Ratifikacija
Europska konvencija o suzbijanju terorizma (ETS 90)	17/03/2003	03/10/2003
Dodatni protokol (ETS 190)	04/02/2005	-
Europska konvencija o ekstradiciji (ETS 24)	30/04/2004	25/04/2005
Prvi dodatni protokol (ETS 86)	30/04/2004	25/04/2005
Drugi dodatni protokol (ETS 98)	30/04/2004	25/04/2005
Europska konvencija o uzajamnoj pomoći o kaznenim stvarima (ETS 30)	30/04/2004	25/04/2005
Prvi dodatni protokol (ETS 99)	-	-
Drugi dodatni protokol (ETS 182)	-	-
Europska konvencija o ustupanju kaznenih postupaka (ETS 73)	30/04/2004	25/04/2005
Europska konvencija o naknadi štete žrtvama kaznenih djela (ETS 116)	30/04/2004	25/04/2005
Konvencija o pranju, traganju, privremenom oduzimanju i oduzimanju prihoda stečenog kaznenim djelom (ETS 141)	30/03/2004	30/03/2004
Konvencija o kibernetičkom kriminalu (ETS 185)	09/02/2005	19/05/2006
Dodatni protokol uz Konvenciju o kibernetičkom kriminalu o inkriminiranju djela ksenofobne i rasističke naravi (ETS 189)	09/02/2005	19/05/2006
Konvencija Vijeća Europe o sprječavanju terorizma (ETS 196)	19/01/2006	11/01/2008
Konvencija Vijeća Europe o pranju, traganju, privremenom oduzimanju i oduzimanju prihoda stečenog kriminalom i financiranjem terorizma (ETS 198)	19/01/2006	11/01/2008

Stečevina EU na području borbe protiv terorizma

- Acquis communitare, poglavlje: Pravda, sigurnost i mir, Stečevina EU na polju suzbijanja organiziranog kriminala i terorizma.
- Bosna i Hercegovina je sa Europskom Unijom potpisala Ugovor o razmjeni sigurnosnih podataka (ugovor potpisani 2004 godine.)

Međunarodni bilateralni ugovori koji definiraju problem policijske suradnje Bosne i Hercegovine i drugih zemalja:

- Sporazum između Vlade Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Mađarske o suradnji u pitanjima borbe protiv terorizma, trgovine narkoticima i organiziranog kriminala, potpisani u Budimpešti (Mađarska) 21.04.1996. godine (u pripremi za ratificiranje);
- Sporazum o suradnji u borbi protiv međunarodnog terorizma, nezakonite trgovine opojnim drogama i psihotropnim supstancama i organiziranog kriminala između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Turske potpisani u Ankari (Turska) 21.06.2000. godine (ratificiran od strane Predsjedništva Bosne i Hercegovina 05.04.2002. god.);

- Sporazum o suradnji između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Italije u oblasti borbe protiv organiziranog kriminala, sačinjen i potpisana 2002. godine.
- Ugovor između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o suradnji o borbi protiv terorizma, krijumčarenja i zloporabe droga, te protiv organiziranog kriminala, sačinjen i potpisana 2002. godine;
- Sporazum o suradnji između Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine i Ministarstva unutarnjih poslova Ruske Federacije, potpisana u rujnu 2004. godine;
- Sporazum o policijskoj suradnji sa Republikom Grčkom potpisana u veljači 2006. godine, („Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori“ broj 14/06).
- Sporazum o policijskoj suradnji sa Republikom Austrijom potpisana 05.05.2006. godine, („Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori“ broj 3/07).
- Sporazum o policijskoj suradnji sa Islamskom Republikom Iran potpisana 08.03.2005. godine, („Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori“ broj 10/07).
- Sporazum o policijskoj suradnji sa Švicarskom potpisana 24.04.2007. godine, („Službeni glasnik BiH- Međunarodni ugovori“ broj 12/07).
- Sporazum o policijskoj suradnji sa Republikom Slovačkom potpisana 05.06.2006. godine, („Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori“ broj 03/07).
- Sporazum o policijskoj suradnji sa Republikom Turskom potpisana 21.06.2000. godine, („Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori“ broj 04/04).
- Sporazum o policijskoj suradnji sa Republikom Mađarskom potpisana 21.04.1996. godine, („Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori“ broj 08/05).
- Sporazum o policijskoj suradnji sa Republikom Italijom potpisana 28.01.2002. godine, („Službeni glasnik BiH- Međunarodni ugovori“ broj 10/07).
- Sporazum o policijskoj suradnji sa Arapska republika Egipat potpisana 14.12.2006. godine, („Službeni glasnik BiH- Međunarodni ugovori“ broj 08/07).
- Sporazum o policijskoj suradnji sa Republikom Slovenijom potpisana 22.12.2006. godine, („Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori“ broj 08/07).
- Sporazum o policijskoj suradnji sa Rumunijom potpisana 04.06.2007. godine, („Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori“ broj 02/08).
- Sporazum o policijskoj suradnji sa Crnom Gorom potpisana 07.09.2007. godine, („Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori“ broj 02/08).

- Sporazum o policijskoj suradnji sa Bugarskom potpisana 20.09.2007. godine, („Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori“ broj 02/08).
- Sporazum o policijskoj suradnji sa Republikom Makedonijom potpisana 21.03.2008. godine, („Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori“ broj 08/08).
- Sporazum o policijskoj suradnji sa Republikom Albanijom potpisana 24.03.2009. godine, („Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori“ broj 07/09).
- Protokol o provođenju zajedničkih patrola uz zajedničku državnu granicu sa Republikom Srbijom potpisana 06.03.2009. godine, („Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori“ broj 08/09).
- Protokol između Ministarstva sigurnosti Bosna i Hercegovina i Ministarstva unutarnjih poslova Republike Srbije o održavanju redovnih sastanaka predstavnika graničnih policija na državnom, regionalnom i lokalnom nivou potpisana 31.03.2009. godine, („Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori“ broj 08/09).